

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Š.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou, se sídlem Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 A 73/2013 – 30,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 A 73/2013 – 30, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ze dne 30. 4. 2013 žalobce navrhl, aby soud vyslovil nezákonnost zásahu příslušníka Policie České republiky, spočívajícího ve výběru kaucy ve výši 10.000 Kč od žalobce jako řidiče motorového vozidla, k němuž došlo dne 1. 3. 2013 v době kolem 8:55 hod. v obci Pardubice, na ulici Nádražní. Jako důvod uložení zasahující policista v potvrzení o převzetí kaucy uvedl, že žalobce řídil vozidlo tovární značky Škoda Octavia, registrační značka X, přičemž mu byla naměřena rychlost 133 km/h (se započtením možné odchylky měření 129 km/h) v místě, kde je dopravní značkou povolena rychlost 80 km/h; řidič s přestupkem nesouhlasil, odmítl cokoli podepsat, z jeho jednání policista pojal podezření, že se bude vyhýbat správnímu řízení.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 A 73/2013 – 30, věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové. V odůvodnění vyšel z toho, že žalobce spatřuje nezákonný zásah v jednání policisty, který postupoval podle § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v tehdy účinném znění, tedy v rámci dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, a konstatoval, že Policie České republiky jednala v daném případě jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor, a jako se žalovaným je proto třeba jednat nikoli s Ministerstvem vnitra, jak žalovaného označil žalobce, nýbrž s Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Pardubického kraje. K řízení je proto místně příslušný Krajský soud v Hradci Králové, v jehož obvodu má žalovaný sídlo.

[3] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích řízení o žalobě nadále vede pod sp. zn. 52 A 13/2014.

[4] Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2014 se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 27. 2. 2014, podanou z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Poukázal na závěry usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47, a v návaznosti na svá tvrzení v žalobě setrval na přesvědčení, že věc by měl projednat Městský soud v Praze, v jehož obvodu je sídlo Ministerstva vnitra, které stěžovatel označil jako žalovaného. V této souvislosti věnoval pozornost otázce pasivní procesní legitimace, přičemž podle jeho názoru policista v daném případě vystupoval nikoli jako správní orgán (oprávněná úřední osoba), nýbrž jako příslušník ozbrojeného bezpečnostního sboru; za žalovaného je proto třeba považovat Ministerstvo vnitra, nikoli krajské ředitelství policie.

[5] Ministerstvo vnitra se ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 18. 3. 2014 ztotožnilo se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, a vyjádřilo právní názor, že policista v daném případě jednal jako správní orgán; navrhlo, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná. Krajské ředitelství policie Pardubického kraje se ke kasační stížnosti nevyjádřilo.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu

pokračování

tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor.

[8] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti návaznosti na svá tvrzení v žalobě namítal, že věc by měl projednat Městský soud v Praze, v jehož obvodu je sídlo Ministerstva vnitra, kterého stěžovatel označil jako žalovaného.

[10] Nejvyšší správní soud shledal tuto námitku důvodnou.

[11] Podle § 83 s. ř. s. „žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.“

[12] Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47, (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>), vyslovil, že „na rozdíl od žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, kde žalovaného určuje přímo zákon (viz § 69 s. ř. s.), tedy bez ohledu na to, zda jej žalobce nesprávně označí, v případě žaloby zásahové určuje žalovaného vždy sám žalobce svým tvrzením (viz § 83 s. ř. s.). Rovněž při aplikaci § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany, je třeba u zásahové žaloby vycházet z žalobního tvrzení.“ V odůvodnění usnesení zdejší soud vyložil, že v daném řízení „žalobce sám označil jako zasahující orgán – tedy žalovaného Ministerstvo vnitra, přitom na tomto svém názoru setrval i v písemné reakci na vyjádření žalovaného k žalobě, který v něm svoji pasivní legitimaci popřel. Přitom v tomto svém vyjádření ze dne 26. 6. 2013 žalobce obsáhle argumentuje tím, proč má za to, že žalovaným je právě Ministerstvo vnitra, na jeho pasivní legitimaci tedy nadále trvá.“

[13] Závěry citovaného usnesení je třeba vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Městský soud pochybil, pokud vycházel z toho, že žalovaného určuje zákon, resp. relevantní judikatura Nejvyššího správního soudu, která příslušná ustanovení zákona aplikovala na oblast právních vztahů dotčenou i v nyní projednávané věci. Městský soud opomenul, že vzhledem k tomu, že se v daném případě nejedná o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, nýbrž se jedná o žalobu zásahovou, je pro vymezení pasivní procesní legitimace rozhodující (jednoznačné) tvrzení žalobce; za žalovaného bylo proto v souladu s normou § 83 s. ř. s. před středníkem třeba považovat ten správní orgán, který provedl zásah, jehož nezákonnost je v žalobě namítána. Rovněž při posouzení místní příslušnosti soudu byl potom městský soud povinen vycházet ze žalobního tvrzení, tedy z toho, že k řízení je místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, kterého za žalovaného označil žalobce.

[14] V této souvislosti lze dodat, že pokud měl městský soud vzhledem k popisu zásahu, jehož nezákonnost je v žalobě namítána, pochybnosti o tom, kdo by měl být považován za žalovaného, resp. zda žalobce skutečně mínil za žalovaného označit tu osobu, kterou v žalobě uvedl, mohl žalobce vyzvat k upřesnění, zda má být za žalovaného skutečně považováno Ministerstvo vnitra, a současně jej upozornit na relevantní judikaturu správních soudů. I pokud by nicméně městský soud takto postupoval, bylo lze předjímat, že žalobce by byl setrval na svém původním tvrzení; v kasační stížnosti totiž sám poukazuje na to, že otázka pasivní procesní legitimace ve věcech tohoto druhu je předmětem posouzení i v dalších řízeních, aktuálně vedených před správními soudy, přičemž on sám je přesvědčen, že za žalovaného by mělo být považováno Ministerstvo vnitra, nikoli příslušné krajské ředitelství policie.

[15] Nejvyšší správní soud závěrem zdůrazňuje, že městský soud nepochybil, pokud v napadeném usnesení aplikoval závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, publikován pod č. 2603/2012 Sb. NSS, v němž zdejší soud judikoval, že *„Policie České republiky jedná při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor.“* Vycházeje ze závěrů tohoto judikátu městský soud na projednávanou věc správně aplikoval § 83 s. ř. s. před středníkem, který se vztahuje na případy, kdy je žalobou namítána nezákonnost zásahu správního orgánu, a nikoli normu obsaženou v tomtéž ustanovení za středníkem, která vymezuje pasivní procesní legitimaci v případech, kdy je žalobou namítána nezákonnost zásahu ozbrojeného bezpečnostního sboru.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení Městského soudu v Praze a další spisové dokumentace k závěru, že byl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by bylo třeba aplikovat ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost je proto důvodná a Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[17] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. *„zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.“* Na městském soudu tak bude, aby projednal žalobu žalobce na ochranu před tvrzeným nezákonným zásahem, a to ve vztahu k tomu subjektu, kterého žalobce za žalovaného označil (z hlediska podmínek ust. §83 s. ř. s.).

[18] V rozhodnutí o věci samé městský soud rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 věta první s. ř. s. také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu